

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
«POLITICUS» РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ
ВИМІРИ**

16 травня 2022 р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № _
від 26. 05. 2022 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, асистент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студентка 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (м. Одеса, 16 травня 2022 р.). Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально - політичних досліджень «Politicus», 2022. 104 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2022

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2022

Пашкіна В. В., студентка 3 курсу спеціальності «Середня освіта (англійська мова і література)»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ТОТАЛІТАРИЗМ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Тоталітарний режим вже багато разів був проаналізований, як у зарубіжній так і у вітчизняній літературі. Зазвичай приводячи приклади вчені найчастіше згадають режим у радянські часи чи фінальну форму тоталітаризму, а саме – фашизм. Але тоталітарний режим існує не лише на сторінках підручників з історії, він все ще є дійсним у деяких державах, наприклад: Кореїська Народна Демократична Республіка, Китайська Народна Республіка, В'єтнам, Лаос та Куба. Незважаючи на те що вони мають спільний різновид режиму не можна сказати що вони однакові, навпаки ми можемо спостерігати суттєву різницю, у тому числі і у об'ємі прав та свобод що мають громадяни описаних вище країн [2]. Ми розглянемо тоталітаризм на прикладі КНДР та В'єтнаму.

У 1948 р., визволившись від колоніальної залежності від Японії після Другої світової війни на світ з'являється КНДР. Протягом тривалого часу вона знаходилась під впливом більш великого сусіда СРСР, що зіграло не останню роль у формуванні власного політичного режиму. З самого початку фундаментальну роль у ідеології КНДР грало вчення чучхе. Воно було створено на протигагу марксизму-ленінізму, Ким Ір Сеном і означає самостійність і опір на власні сили, незалежність від інших держав. Головну роль у ньому грала людина. Проте проявляти себе їй дозволено лише у колективі під пильним доглядом мудрого вождя з допомоги політичної партії. У державі високо цінується порядок і гармонія к, якому прагне північнокорейське суспільство, яке за вченням Конфуція можливе лише при верховенстві сильного керуючого апарату. У цій теорії суспільство поділяється на тих хто підкорюється і тих хто управляє. Такий устрій на їх думку можливий лише при жорсткій системі покарань що буде контролювати поведінку суспільства. Вождь та партія стоїть вище, аніж закон, саме їм повинні підкорюватися громадяни. Через це «право особистості» не має право на існування

у ідеології чучхе, його замінює борг перед правителем. На думку Ким Ир Сен держава – це велика патріархальна родина. Де діти – громадяни повинні поважати батьків – Великого Вождя та партію [1].

Саме через це у КНДР велике значення має культ особистості вождя, якому нерідко приписують надприродні якості. Він розпочався з правлінням Ким Ир Сеном і продовжився при владуванні його нащадків. Наслідування влади не викликає ні який опір серед громадян та партій у державі, а навпаки вони обожають наступного спадкоємця.

Вибори до Верховних народних зборів вищого органу державної влади є безальтернативною. Як, правило результат виборів наперед відомий. У КНДР діє лише одна Трудова партія. Решта громадських рухів, об'єднання визнають її керівну роль і повністю підконтрольні їй.

У КНДР існує жорстка адміністративна-поліцейська система контролю за усіма сферами життя громадян. Певний інтерес викликають місця позбавлення свободи, громадянин може «провідати» подібне місце не лише за порушення адміністративних законів, а й не правильні політичні думки. Через це у державі зустрічаються різні типи в'язниць [1].

Північна Корея прагне контролювати усе приватне життя громадян. Тому вона заохочує систему доносів і колективну свідомість. Також вона не соромиться застосуванням смертної кари.

У той час ми може спостерігати декілька іншу ситуацію у В'єтнамі. Як і КНДР воно утворилось після Другої світової війни, коли за допомогою Комуністичної партії вона змогла позбутися гніту зі сторони Японії, та колоніальної залежності від французів. У сучасному світі у В'єтнамі діє четверта конституція, що була прийнята у 1992 році. У її преамбулі закріплено, що вона «відбиває відносини між партій-керівником, народом-господарем і державою, що здійснює функцію управління у в'єтнамському суспільстві», тобто в республіці також існує однопартійна система. Комуністична партія В'єтнаму є керівною, всі інші союзи її підлеглі. У країні встановлено та підтримується комуністична ідеологія.

Але при цьому у даний момент головною різницею між КНР і В'єтнамом є ряд реформ, що спрямовані на виведення країни з економічної кризи та приближення її натомість до сучасних реалій. Так у 2005 році Центральний комітет Комуністичної партії постановив політику покращення політично-правової системи до 2010 року та з орієнтована на 2020 рік.

Однак багатолітні традиції не так просто знищити, вони сильно вплинули на світобачення та психологію в'єтнамців. Зазвичай вони не схильні довіряти законам і не вважають їх запорукою порядку та справедливості. Вони вважають що власні почуття не важливі і потрібно працювати на благо суспільства. Та водночас деякі реформи перетворюються у життя. Таким чином вищим органом державної влади у В'єтнамі є Національні збори що повторно обираються кожні п'ять років. В останні роки такий устрій зазнав деяких змін у його формуванні та діяльності: збільшилась кількість самовисуванців на виборах, парламентські прерії змінили свій характер на дебати, при яких не одноразово висувалися важливі законопроекти, різні плани економічного розвитку, з'явилися альтернативні кандидати при обранні на керівні посади [3].

Крім того держава приділяє особу увагу стосовно систем охорони здоров'я та освіти. У сучасному В'єтнамі існують дві системи освіти, а саме: державна та приватна. Та все ж таки платні послуги займають меншу частину системи освіти.

Народна Республіка В'єтнам неодноразово намагалася боротися с бідністю у країни, та побудувати соціальну державу. Зазначений чіткий робочий графік та режим праці та відпочинку. Труд для в'єтнамців є не тільки правом, але й обов'язком. Законодавство гарантує не лише ряд особистих, а й соціальних і культурних прав і свобод для кожного громадянина.

Останні часи у В'єтнамі намагаються відійти від колективізму до індивідуалізму. Зараз кожна людина має змогу сфокусуватися на знаходженні власного «я», а не турбуватися через колективні потреби [3].

Таким чином ми можемо зробити висновок що навіть при наявності тоталітарного режиму, у В'єтнамі присутні елементи політичної, економічної та соціальної свободи.

На прикладі цих двох країн ми можемо зробити висновок що навіть, якщо у державі є тоталітарний політичний режим, це не означає що він не має власних індивідуальних рис. Вони мають лише спільну неспроможність корегувати направлення політичної влади у державі. Така привілея зазвичай належить головній партії та її лідеру. Задача громадян лише підтримувати її. А, для того щоб вони це з більшою радістю а покірністю робили існує апарат примусу. Та існують і виключення на прикладі В'єтнаму.

Через це ми можемо констатувати що сучасний світ має два види тоталітаризму – абсолютний (КНДР) та з елементами свободи особистості (В'єтнам).

Література

1. Булычев Г. Б. Политические системы государств Корейского полуострова. – М.: МГИМО, 2002 – с. 56.
2. А. Мельвиль Современная политика Тема 4. Политические режимы. Сравнительный анализ политических режимов. Тоталитаризм и авторитаризм 2019 – 2020 уч. Г.
3. Тинь Тьюен Ха. Трансформація в'єтнамського суспільства у сучасному етапі його розвитку. Філософія і о-во. – 2006. - №4 – 152-163.